

Fővárosi Ítéltábla
Budapest

Tárgy: jó hírnév megsértése
Ügyszám: Pest Megyei Bíróság 11.P.23.960/2005.

Tisztelt Fővárosi Ítéltábla!

Alulírott Lukács András (2040 Budaörs, Petőfi Sándor u. 8/B.) alperes, mint a Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Szövetség (1075 Budapest, Károly krt. 3/A.) elnöke a Pest Megyei Bíróság **11.P.23.960/2005/8.** számú elsőfokú ítélete ellen kívüljegyzett és meghatalmazott jogi képviselőm útján a törvényes határidőn belül az alábbi

f e l l e b b e z é s t

terjesztem elő és kérem a Tisztelt Fővárosi Ítéltáblát, hogy elsődlegesen a pert megszüntetni, másodlagosan az elsőfokú ítéletet megváltoztatni és a felperes keresetét elutasítani, harmadlagosan a marasztalás összegét leszállítani és a helyreigazítás szövegét átfogalmazni szíveskedjék.

Indokolás:

A fenti számú tárgybani perben a Pest Megyei Bíróság helyt adott a felperes azon kereseti kérelmének, miszerint a Népszabadság 2005. május 12-i számának Fórum rovatában közölt „Az Auchan csodái” című cikkben leírtakkal megsértettem az Auchan Magyarország Kft. jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Álláspontom szerint az ítélet megalapozatlan.

ad 1.

A per megszüntetésének van helye, mivel a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani.

Az alperes álláspontja szerint a pert a Pp. 157. § a) pontja és a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja alapján meg kell szüntetni, mivel a cikket Lukács András nem mint magánszemély, hanem mint a Levegő Munkacsoport egyesület (1075 Budapest, Károly krt. 3/A.) elnöke írta.

„Az Auchan csodái” című cikkben Lukács András ugyanis azt írta le, hogy a Levegő Munkacsoportnak milyen tapasztalatai, milyen konfliktusai voltak az Auchan beruházásaival kapcsolatban. Tehát a Levegő Munkacsoport és az Auchan közötti viszonyokat tárgyalta a Levegő Munkacsoport szemszögéből, a Levegő Munkacsoport képviseletében. A cikk a Népszabadság nyomtatott és internetes változatában egyaránt feltüntette, hogy a szerző a Levegő Munkacsoport elnökeként írta a cikket. A

szerzőnek nem volt befolyása arra, hogy a nyomtatott változatban ez milyen tipográfiai elrendezésben kerül kivitelezésre. Az internetes változatban pedig közvetlenül az aláírása alatt szerepel, hogy a Levegő Munkacsoport elnöke. Ezért a kereseti kérelmet eleve a Levegő Munkacsoport ellen kellett volna indítani.

Hibás volt tehát az alperes személye (ebből fakadóan egyébként a bíróság illetékessége is), és mivel a per 2006. április 3-i tárgyalásán a felperes bírói kérdésre sem vonta perbe a Levegő Munkacsoportot, ezért már első fokon a per megszüntetésének lett volna helye.

ad 2.

A cikk a szabad véleménynyilvánítás körébe tartozott.

Nem tekinthetünk el attól a tényről, hogy a felperes által sérelmezett cikk a Népszabadság Fórum rovatában jelent meg, ahol a szabad véleménynyilvánítás mindenki számára nyitva álló lehetőség. Pozitív fejlemény, hogy az egyik legnagyobb hazai politikai napilap egy teljes oldalt szán a szólásszabadság előmozdítására, de hozzá kell tenni azt, hogy ez szinte minden napilapnál (Magyar Nemzet, Magyar Hírlap stb.) azonos gyakorlat. A felperes egyébként élt is ezzel a lehetőséggel, amikor 2005. május 17-én egy válaszcikket jelentetett meg szintén a Népszabadságban, és az alperes álláspontja szerint egy normálisan működő demokráciában, ahol sajtó-, szólás- és véleményszabadság van, a probléma ezzel lezártnak is tekinthető. A keresetnek helyt adó ítélet következőképpen megalapozatlan amiatt, hogy az alperes véleménynyilvánítási szabadságát korlátozza.

ad 3.

A felperes félreértette a kérdéses cikket.

A felperesnek az elsőfokú eljárás során következetesen képviselt álláspontja szerint nem vonható le következtetés a magyar Auchan működésére abból, hogy a cseh Auchan korrupciós ügybe keveredett. Az alperes erre nézve az elsőfokú eljárásban már kifejtette, hogy kész elfogadni a felperes ezen álláspontját, azonban azt következetesen alkalmazva meg kell, hogy állapítsuk: ha a két cég szervezetileg egymástól teljesen elkülönült, akkor az egyikre tett – ráadásul megalapozott – megállapítás nem hat ki a másikra, így – mivel azt nem is sértheti, ezért – a kereset megalapozatlan.

Ezen felül a felperes nem értette meg a cikk lényegét, amikor azt hitte, hogy az a magyarországi Auchanra tartalmaz korrupciós hivatkozást. A cikk, és így a szerző véleményének lényege ugyanis a jogsértés volt: az Auchan jogsértésekkel került abban a piaci pozícióba, amiben ma van, és ezt Csehországban korrupció révén, Magyarországon pedig közigazgatási jogsértések révén érte el. A hangsúly tehát a jogsértésen volt, ami többféle formát ölthet, és hogy mely országban mely formát, az már az egyes nemzeti Auchan cégek döntési körébe tartozik.

Az ítélet helyesen állapítja meg, hogy a felsorolt esetek mindegyikében (Budaörs, Dunakeszi, Solymár) történtek visszaélések, jogszabálysértések, amelyek mind egy irányba mutattak, vagyis felperes érdekeit szolgálták, ugyanakkor a korrupció tényét alperes nem tudta bizonyítani. Köztudott ugyanis, hogy a korrupció (megvesztegetés, illetve hivatali visszaélés) tényét szinte lehetetlen bizonyítani, mivel mindkét érintett

fél annak elhallgatásában érdekelt. Ezt a Levegő Munkacsoport is tapasztalja, hiszen számos alkalommal fordultak hozzá lakosok, vállalkozók, önkormányzati képviselők, konkrét korrupciós esetekről beszámolva (beleértve az Auchan egyes eseteit is), kérve, hogy a Levegő Munkacsoport lépjen fel ezek ellen. Azonban a dolog természetéből fakadóan a Levegő Munkacsoport egyetlen esetben sem tudott közvetlenül fellépni, mivel senki sem rendelkezett olyan bizonyítékokkal a korrupcióra vonatkozóan, amelyekkel a jelenlegi jogszabályok szerint korrupció miatt feljelentést lehetett volna tenni. A jelenlegi jogszabályok és bírósági gyakorlat szerint a korrupció csak akkor áll fenn, ha bizonyított, hogy a jogszabály megsértője is anyagi vagy egyéb előnyt élvezett a jogszabály-sértésből. Tudomásunk van viszont egy konkrét esetről, amikor a bíróság jogerős ítéletben erősítette meg, hogy a véleménynyilvánítás körébe tartozik, amikor valaki felveti a korrupció lehetőségét egy olyan esetben, amikor bizonyos jelek korrupcióra utalnak, bár ezt bizonyítani nem tudja. Az esetről több helyen jelent meg híradás, az alábbiakban a www.gondola.hu internetes hírujságából idézünk:

*„Dávid Ibolya győzött
2006. január 20.*

Csillag István volt gazdasági miniszter szerdán jogerősen elvesztette azt a pert, amelyet Dávid Ibolya ellen indított jó hírnevének megsértése miatt.

Az MDF elnöke számos nyilatkozatában alig félreérthető módon utalt arra, hogy a miniszternek „köze van” az autópálya-építésekkel kapcsolatos korrupciókhoz és visszaélésekhez.

A Pécsi Ítéltábla Lábady Tamás vezette polgári tanácsa – megváltoztatva a Tolna Megyei Bíróság első fokú döntését – jogerős határozatában elutasította Csillag István keresetét, amelyben jó hírnevének megsértésére hivatkozva kérte a bíróságot, hogy állapítsa meg a jogsértést, az alperest tiltsa el a további jogsértésektől, kapjon nyilvános elégtételt a sajtó útján, és ítéljen meg számára nem vagyoni kártérítést.

Az ítéltábla megállapította, hogy az alperes valamennyi, az autópálya-építésekkel kapcsolatban tett nyilatkozata a véleménynyilvánítás körébe tartozik, és a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi.”

Ezek alapján is úgy ítéljük meg, hogy a keresetnek helyt adó elsőfokú ítélet megalapozatlan.

ad 4.

A megítélt kártérítés eltűzött.

Abban a nem várt esetben, ha a Tisztelt Fővárosi Ítéltábla helybenhagyja az elsőfokú ítéletet, úgy kérjük a megítélt kártérítés összegének mérséklését.

Az 1 millió Ft-ot eltűzottnak tartjuk, egyfelől mert az ítélet nem veszi figyelembe azt, hogy azt (rossz alperes megválasztása miatt) egy magánszeméllyel szemben szabta ki a bíróság, márpedig ami elfogadható például egy multinacionális vállalattal (Auchan) szemben, az semmiképpen sem indokolt egy magánszemély marasztalása körében. Másfelől eltűzött az összeg, mivel a felperes semmilyen konkrét kárt nem tudott bizonyítani, a feltett kérdésre bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, tehát egyfajta általános kártérítés illeti meg csupán – feltéve, de meg nem engedve, hogy a kereset

megalapozott. Ilyen esetekben a kártérítés mértéke csak jóval alacsonyabb lehet az 1 millió forintnál, például a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.990/2005/12. számú ítéletében az alábbi okfejtést találhatjuk:

„A másodfokú bíróság a perben feltárt körülmények Pp. 206. § (3) bekezdése szerinti mérlegelésével a nem vagyoni kár összegét 500.000 Ft-ban ítélte alaposnak, figyelemmel a jogsértés jelentős tárgyi súlyára, valamint arra, hogy a köztudomású tényeken túlmenően bekövetkezett kárát az I. r. felperes nem tudta bizonyítani.” – kiemelés tőlünk

ad 5.

Téves a helyreigazítás szövege.

Az ítélet alperest a következő helyreigazításra kötelezte:

„A bíróság megállapítja, hogy Lukács András alperes megsértette az AUCHAN Magyarország Kft. felperes jó hírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, amikor a Népszabadság 2005. május hó 12-i számában, „Az AUCHAN csodái” címmel megjelent cikkben azt a valótlan látszatot keltette, hogy az AUCHAN Magyarország Kft. korrupciót követett el a beruházásaival kapcsolatos építési engedélyezési eljárásokban.”

Tehát az előírt helyreigazítás nem tartalmazza a bíróság azon megállapítását, hogy az Auchan beruházásai során különféle visszaességek, jogszabálysértések bizonyítottan történtek. Így a fenti „helyreigazítás” ismét félrevezetné az olvasót. Ezért – abban a nem várt esetben, ha bíróság helyt ad a felperes keresetének – a következő helyreigazítás megjelentetését kérjük:

„A bíróság megállapítja, hogy Lukács András alperes megsértette az Auchan Magyarország Kft. felperes jó hírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, amikor a Népszabadság 2005. május hó 12-i számában, „Az Auchan csodái” címmel megjelent cikkben azt a valótlan látszatot keltette, hogy az Auchan Magyarország Kft. korrupciót követett el a beruházásaival kapcsolatos építési engedélyezési eljárásokban. Valójában Lukács András nem tudta bizonyítani sem azt, hogy az Auchan beruházásai során történt visszaességek, jogsértések korrupcióval összefüggésben történtek volna, sem pedig azt, hogy bármiféle olyan korrupciót követett volna el az Auchan Magyarország Kft., mint amilyenekről a Libération című francia lap beszámolt az Auchan csehországi tevékenysége során.”

A jelen perben az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja alapján a feleket tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Tisztelettel,

Budapest, 2006. április 19.

Lukács András elnök
Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Szövetség
alperes